

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. Kiss Pál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-ter 7. szám alatt.Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.A kiadóhivatal vezetője:
Réthy László.

Vihar a Házban.

Makó, márc. 2.

Ha visszatekintünk hosszas parlamenti életünkre, annak első perctől azt tapasztaljuk, hogy abban mindig két tábor küzdött. Egyik tábor volt a népjogok védelmezője, másik volt a népjogok elárulója, kufár alkusza.

A két tábor között már akkor megindult a küzdelem, midőn a kiegyezés után először ült össze a parlament. Az emberek változtak csak, de a harc az megmaradt és hol enyhébben, hol ádázabban, de egyre tart.

Dacára a folyton tartó parlamenti harcoknak, a mi parlamenti életünk méltóságát ritkán zavarták meg olyan szenvedélyes kitérősek, mint Nyugat-európa egyik-másik államának parlamenti tárgyalásait, melyekkel oly gyakran, mint botrányos eseményekkel, foglalkozott a világsajtó.

Parlamenti életünk utolsó évtizede azonban nem szűkülökdi a parlamenti botrányokban sem. A botrányokat soha sem azok idézték elő, kik a népjogok védői gyanánt teljesítik szent hivatásukat a Házban, hanem azok, kik hatalmi posztóik megvédése érdekében mindent hajlandók Bécsnek felajánlani.

Néhány évvel ezelőtt Perczel Dezső önkénykedése rögtönzött botrányos jelenetet a Házban, amikor a nemzet jogait védő lelkes tábor kénytelen volt megbízatásához hiven radikális eszközökkel megvédeni a Ház tekintélyét, kénytelen volt öklöt emelni a nemzet legszentebb jogainak integritásáért.

Ma is botrányos napot jegyzett fel Clio a történelem ércslapjára a magyar nemzet parlamenti életéből. Ma Návay elnök és Andrássy gróf önkénykedése az oka a parlamenti szenvedély kitérésének és azok, kik az önkénykedésnek útját vágni akarták, nem követtek el helytelen dolgot, nem is sértették meg a parlament tekintélyét, mit az is bizonyít, hogy végül is Návay kért bocsánatot a Háztól.

Návay Lajos dr. ígéretet tett elnöké történt megválasztása alkalmával arra nézve, hogy a házszabályokat akként kezeli, mint előde: Berzeviczy. Nagyon eltért Návay ígéretétől, pedig erősen figyelmeztették őt erre a parlamenti tárgyalásoknál naponként megismétlődő zajos jelenetek.

Ma Návayt ismét kérdőre vonta szószerző az ellenzék. A mindenre kapható fekete gróf: Andrássy egyszerűen letagadta Návay ígéretét. Justh Gyula érélyes hangon demantálta a nemzet jogait elsikkasztani akaró urak szavait, mi a koncert mindent feladók táborában olyan vihart idézett elő, hogy az ellenzék kényte-

len volt ismét erősebb eszközök-höz nyulni.

Nem ismétlődött ugyan meg a Perczel-eset, de ez csak az ellenzék higgadságán mulott.

A világsajtó most is ki fogja színezi a magyar parlament botrányát. Mondhat mindent. Elítélheti a tárgyalás formáját, de nem tálheti el a nemzeti jogok hűségét, a csüggedellen ellenzékét, mely csak kötelességét teljesítette a szószerzőkkel, a nemzet jogait elkötyavetyélni akarókkal szemben.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Vihar a házban.

— Express tudósítás. —

Budapest, márc. 2.

A magyar országgyűlés házában régen volt olyan vita, mint ma délután. A „zsebkendő” lobogtatása óta nem volt oly vihar a Házban, mint a mai. A napok óta türelmében próbára tett ellenzék megvívta fényes harcát a szószerzőkkel és fényes győzelmet aratott, mert a Ház elnöke, ki a házszabály kezelésére vonatkozó ígéreteit be nem tartotta, magatartásáért az ellenzék bátor fellépése következtében ünnepélyesen bocsánatot kért a Háztól.

A délelőtti folyamán csendesen folyt az obstrukció. A vihar tulajdonképpen délután 3 órakor tört ki, mikor Zboray Miklós és Szmeccsányt képviselők szemére vetették Návay Lajos dr. képviselőházi elnöknek, hogy eltért ígéretétől és a házszabályokat nem kezeli Berzeviczy szellemében, melyre ígéretet tett.

A felszólalók kijelentéseire mint tűzre égő olajként hatott Andrássy Gyula grófnak az a kijelentése, hogy Návay nem tett semmi ígéretet.

Ekkor már Justh Gyula is kénytelen volt szót emelni és úgy Návayt, mint Andrássyt az ígéretre figyelmeztetni.

Justh beszéde alatt oly izzóvá lett a hangulat, hogy az ellenzék képviselők felugráltak helyeikről és a terem közepére futottak. Egy közülük leszakította az ellenzék padok véd-deszkáját és azzal rohant az elnöki emelvény felé. Nagy volt a kavargás az újságírók karzatán, honnan Pályi Ede újságíró a képviselők közé ugorva, egyenesen az elnöki emelvényre rohant és az elnököt akarta inzultálni. Ebben azonban megakadályoztuk.

Az ülésről szóló tudósításunk a következő:

A mai ülést Návay Lajos nyitotta meg fél tizenegy órakor.

Abrahám Dezső függetlenségi párti

kifejeltette, hogy a jegyzőkönyv hiányos, mert a tegnapi szavazás részleteit nem tünteti fel.

Elnök: Kéznel van a Ház naplója, az hiteles.

Justh János: Ön már beszélhet, amit akar, önnök már nem hiszünk.

Elnök: Kérem...

Justh János: Kérhet is, akkor sem hiszünk önnök.

Polónyi a házszabályokhoz akar szólni.

Elnök precedensből javasolja, hogy a jegyzőkönyv hitelesítése előtt nem lehet a házszabályokhoz szólni.

Polónyi Géza: Én a kérdés feltevéséhez akarok szólni.

Elnök: A kérdést még fel sem tettem. Először felteszem a kérdést, hogy vajjon a Ház változatlanul hitelesíti-e a jegyzőkönyvet. (Zaj.)

Felkiáltások: Nem lehet! A kérdést külön-külön kell feltenni!

Hock János: Tekintettel arra, hogy két ellenindítvány van, a kérdést külön-külön kell feltenni.

Az elnök ezután szünetet rendel el.

Nagy zaj a kornáypárton.

Ez az új fegyver! — kiáltja az ellenzék és kivonul a teremből.

Návay Lajos elnök az ülést 12 óra után megnyitja.

Az ellenzék több tagja jelentkezik szólásra. Mindenki a házszabályokhoz kér szót.

Návay Lajos az ülést újból felfüggeszti és hosszasan tárgyal a szünet alatt Khuennel és Andrássyval.

Délután egy órakor Návay ismét megnyitja az ülést.

Zborai és Szmeccsányi szeméremet Návaynak, hogy nem tartotta be ígéretét, mert a házszabályokat nem kezeli úgy mint azt megígérte.

Andrássy Gyula: Návay Lajos nem tett semmiféle ígéretet.

Justh Gyula: Önmagából kikelve halkan kezd beszélni és figyelmezteti Návayt ígéretére.

Szavai alatt egy ellenzéki képviselő felugrál a helyeikről és öklöbe zárt kezekkel az elnöki emelvény felé rohannak, mire Návay egy órára felfüggeszti az ülést.

Délután félháromkor jelent meg újból Návay táborától körülveve.

Hosszas abeng kiáltások között tudott csak szóhoz jutni. Szép beszédben igazat adott az ellenzéknek és ünnepélyes hangon bocsánatot kért a Háztól.

Ülés vége délután 4 órakor.

— Istentisztelet a reformátusoknál.

Holnap, vasárnap a reformátusoknál az istentiszteletet a következő sorrendben tartják meg: Az ó-templomban délelőtt 9 és délután 2 órakor prédikál Kun Zoltán segédlelkész, az új-templomban ugyanazon időben prédikál Dérczy Imre segédlelkész. A Honvédban délelőtt 9 órakor prédikál Bereczky László lelkész, Kocsis János külterületi hitoktató lelkész pedig ugyanakkor a Rákosi iskolában prédikál.

— Purim. Az izraeliták így nevezik a farsang ünnepét, melyet vig lakmározás között szoktak megülni. Ezt a purim ünnepet holnap, vasárnap ünneplik meg az izraeliták.

Akit mindenki nagyra-becsül.

Néhány szó dr. Dózsa Sámuelről.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, márc. 2.

Vármegyénk főügyésze, a függetlenségi eszmék kiváló harcosza, dr. Dózsa Sámuel holnap március 4-én tölti be 64-ik életévét. Nincs az évszámának — mondjuk — jubiláris szempontból különös jelentősége, mégis szívesen ragadjuk meg az alkalmat, hogy lapunk hasábjain őszinte üdvözlétnyünk adjunk kifejezést. Velünk érez, — tudjuk — városunk határain túl széles körökben mindenki, aki dr. Dózsa Sámuelt ismeri, aki vele valaha érintkezett.

Az az általános nagyrabecsülés, kivételt nem ismerő tisztelet, rajongó szeretet, amely személye iránt mindenütt megnyilatkozik, kivételes egyéneknek adatott meg. Egyénisége annyira vonzó és minden előnyös, jó tulajdonsággal felruházott, hogy ez másként nem is lehet.

Nem óhajtjuk most megrajzolni a közpályán teljesített kiváló szolgálatait. Hiszen szellemi energiájának, fizikai munkabírásának teljességében még hosszú időközön keresztül nagyon sokat várunk tőle. E helyen és ez uttal csupán egyik legutóbbi kiemelkedő ténykedését iktatjuk papírra.

A makói zsidó hitközség templomot épített dr. Dózsa Sámuel vezetése alatt. A templomépítés ügye évtizedeken át vajudott: nem volt meg az anyagi eszköz, majd hiányzott a teremtő genius, az összetartó, alakra kényszerítő erő. Aztán meg a közöny halált suhogó, jégkértes lehetete borult a formát adó megvalósulásra. Mégis élt a halvány remény és csak szilárd biztos kéz kellett, amely megmutatta a lebonyolítás útját. Sikorult a hitközségnek újra elnökül megnyernie dr. Dózsa Sámuel, aki már egy időben évtizedeken keresztül szolgálta e minőségben hitközségét.

Elfogadta a vezetést, mert szerénységgel tudott feltelettel lelke személytákozhatott az ellen, hogy neki kell elfoglalni a vezérodobogót, neki kell hatalmas képességeit a megvalósulás küzdelmeibe vinni.

Valóban az ő egyéniségére, az ő szózatára volt szükség a nagy mű létrehozásánál. Kiváló szónoki képessége — közismert. Beszédeit nem öltözteti, — a megértés rovására — túlságosan cifra, sallagos frázisköntösbe, hanem amit mond és a hogyan elhangzik ajkairól a szó, — az értelmet és érzelmet, erőszakolt tolokodás nélkül, egyszerre fogja meg. A hallgatóság érzése, kedélye fogva marad a világos logika meggyőző súlyának, igazságteli hullámzása alatt. Soha nem tévesztő és nem tévedt szava, tapasztalatokban dus, körültekintő kötelessége olyan oszlopokat alkotott a kételyek között hányatott lelkekben, amelyek a megingathatlan bizalommal összekapcsolva szikla-szilárd ájtárókká emelkedtek a templomépítés örvénye felett.

Amidőn kimondotta, hogy a templomépítés ügye megérett, minden

kétely eloszlott; szétszórt a közöny lepte; félelem és aggodalom nélkül követte őt mindenki az anyagi nehézségekkel teli szakadékos utakon, az egyéni hiúság visszariasztó, ölesfogu bálványszörnyetegei, az irigység gonoszátogató lidércei között, mindezeket nem látva, észre sem véve, mert ördögöket riasztó szolid szeme, tapintatos keze, mind a rémeket elhessegette, úgy hogy maguk a szörnyetegek is — odajötte zárva — esendes haldoklással multak ki.

És most épülnek az új templom falai. Dr. Dózsa Sámuel pedig, amidőn a százezernyi templomkő mind-egyike az ő elismerő nagyságát hirdeti, szerény egyszerűséggel folytatja áldásos munkáját és ha csak időt lothat nagy elfoglaltsága közepette, minden mást elhomályosító boldog örömmel emeli térdére kicsiny unokáit, mintha nem is Dózsa Sámuel volna, hanem esupán csak nagyapa.

Megölte a „fattyut.”

Gyermekgyilkosság és életveszedelmes fenyegetés.

— Lapunk tudósítójától. —

Makó, márc. 2.

Egy minden emberi érzésből kivetközött legényt tartóztatott le a csendőrség. Kósa Gábornak hívják, aki előbb szerencsétlenné tett egy leányt, majd brutális kegyetlenséggel meggyilkolt egy ártatlan csecsemőt, szerelmük gyümölcsét.

Kósa Gábor szentimrei legény, az elmúlt ősszel udvarolgatni kezdett Muzsák Julisnak. A viszony mind bizalmasabb lett. A leány bizott a legényben, aki azzal hitette, hogy feleségül veszi. A késő esti pásztoróráknak meg is lett a szomorú következménye.

Muzsák Julis egy napon azzal a hírrel lepte meg vőlegényét, hogy anyának érzi magát. Ettől kezdve mindinkább sürgette a házasságot, mert félt szegénységétől. A legény azonban, kinek esze ágában sem volt, hogy az elcsábított leányt feleségül vegye, újabb és újabb kifogásokkal halasztgatta az esküvőt addig, amíg többé a szegényt nem lehetett eltűkolni a leány a falu határában, egy szériuskortben, egy egészséges gyermeknek adott életet.

A kritikus pillanatban csak a csábító volt a leány mellett. Az újszülöttet begöngyölte a leány köldkébe s azzal eltűnt, magával vitte a gyermeket.

A fiatal anya mindenkitől elhagyva az egész éjszakát a szabadban töltötte önkívületi állapotban. Reggére magához tért s rémülve látta, hogy gyermeke nincs mellette. Nagynehezbe bevászorgott a községbe. Othon azonban annyira rosszul lett, hogy ágyba kellett feküdnie. Még azon este meglátogatta a csábító, akitől számon kérte a leány a gyermeket.

— Megölte a fattyut? — felelt durván a legény — és úgy vigyázz, hogy ezzel a revolverrel lölek a gyony, mint egy kutyát, hogyha bárkinek is szól szölsz felőle!

Ezzel egy töltött revolvért szegezett a nagybeteg leány viaszfehér homlokának.

A falu népe azonban suttogni kezdett a dolgról s a csendőrség is tudomást szerzet róla és nyomozást indítottak az ügyben aminek meg is lett az eredménye.

Kósa beismerte rettenetes bűnét, hogy a gyermeket ő rabolta el az anyja mellől és elevenen elásta egy fa tövébe.

Meg is mutatta a helyet, de a gyermek hullájára nem akadtak rá. A csendőrség a gyilkos legényt le tartóztatta.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Március 3. Vasárn. Római kath. F. 2 Remin. Gör. kath. Február 19. A Nőj. 2. — Nap két 6 óra 45 perckor, nyugszik 5 óra 40 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Tulnyomóan száraz és enyhe idő várható. — Sürgönyprognózis: Enyhe, elvélve csapadék. Déli hőmérséklet: 11-6 fok Celsius.

Március 3-án. Függetlenségi és 48-as III-ik olvasókör bálja a Koronában.

—
Mi ujság?

Fagynak a szamarak.

Diadal, diadal, —
Mondja a statisztikai Hivatal, —
Hamarabb, hamarabb,
Mintsem himnók, elfogynak a Szamarak.
Hej, a szamarak fogyását
Csak az viszi diadalra.
Hogy lassanként mind eldugják Magasrangú hivatalba.

— **Március 15.** Közéledik a nap, amelyen a márciusi ifjúság a pozsonyi országgyűlés lánglelkű ellenzéki vezérének, Kossuth Lajosnak határtalan lelkesedést keltő beszédének hatása alatt néhány órai kivívta a népjogokat és újáteremtette Magyarországot. Közéledik március 15-ike, amely kezdete volt a nemzet epochális korszakának, az önvédelem szűk kereteiből kilépő szabadságharcnak. Ennek a herosi kornak gyönyörű bevezetése volt március 15-ike, amikor az ég is sirt örömeben, hogy annyi szenvedés s hiába omított honfi vér után végre diadal-maskodott a népakarat és egy hatalmas szökéssel ott termett a nemzet a a függetlenség ígért földjén. Ez a nap hatvanégy év óta nemzeti ünnepe a magyarnak. Megünnepelik ezt az egész országban. Nem jelzik piros betűk a naptárban, de emléke kitörülhetetlenül be van véve minden magyar ember szívébe. Makóvárosa mindig első volt az ünneplők sorában. Evrőlévre fokozódó lelkesedéssel ünnepelte mindig a magyar nemzet újjáébredésének napját. Az idén is megindult a készülődés március 15-ikének méltó megünnepésére. A Kiss Pál dr. elnökle alatt kiküldött rendező-bizottság pár nap alatt összeállítja a nagy nemzeti ünnep programját.

— **Meghívó.** A függetlenségi- és negyvennyolcas párt százaz végrehajtó bizottságát március hó 3-ik napjának délután 4 órájára a III-ik kerületi függetlenségi olvasókör helyiségébe fontos értekezletre ez uton hívja meg tisztelettel az elnökség.

— **A központi választmány ülése.** Makóváros központi választmánya Galambos Ignác dr. polgármester elnökle alatt ma ülést tartott és bizottságot küldött ki az 1913. évi képviselőválasztók névjegyzékének összeállítására. Bizottság elnökévé Paku Imre árvászéki ülnököt, tagjaivá pedig Mágori Sámuel községi bírót és Görbe Imrét választották meg. A bizottság már hétfőn megkezd munkáját.

— **A város szőlőföldje.** Báló Pál volt marosi fürdőbérnök a fürdő felállításáért és jókarban tartásáért 5 hold beültetett szőlőföldet is adott a város. Minthogy a marosi fürdő bérlete az idén lejárt, a tanács

javasolja, hogy a fürdősz által birt 5 hold szőlőföldet egy évre haszonbérbe adja ki a város.

— **Csak Mauthner-féle magvakat** vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovasára és a vevők kárára lehetséges.

— **Mungósóhaj.** Szorol a róka, kapkod a mungó. A talaj teljesen kiszikkott lábaink alól. Eddig úgy táncoltunk, ahogyan Bécsben fűtyültek. Ezután úgy kell tennünk, ahogyan a függetlenségiak a nemzet és a nép javára parancsolják. Már nem érünk is 1613. január 1-éig. Már csak 2-3 hét az élet s azután jönnek ez új választások. És azután? Vagy a népjogok mellé állunk, vagy elsöpör a népharag. Feketesárga zászló alatt, új pénzadó, új veradó hangoztatása mellett nincs többség — mégha kétszer 30 milliót ad is választásra az osztrák!

— **Meghívó.** A „Makói Társadalmi Egyesület” a „Korona”-számloda emeletén levő saját nagytermében holnap, vasárnap délután 2 órakor tartja évi rendes közgyűlést a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés az elmúlt évről. 3. Számadatok megvizsgálása s felmentvények megadása. 4. Alapszabályok módosítása. 5. Jövő évi költségvetés megállapítása. 6. Általános tisztújítás. 7. Esetleges előterjesztések és indítványok. E közgyűlésre ez uton hívom meg az egyesület összes tagjait azzal, hogy a közgyűlés a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül meg fog tartatni. Tisztelettel dr. Kiss Pál elnök.

— **Uj alkalmazottak a városnál.** A városi tanács az üresedésben levő állásokra a következőket nevezte ki: Kisbírókka: Balázs Illést és Lakatos Józsefet. Ö-templomi toronyórré: Simon Istvánt, városi fűtővé: Köblös Istvánt, ki eddig mint tűzoltó volt a városnál alkalmazva.

— **Függetlenségiak táncestélye.** A Korona emeleti helyiségeiben vasárnap március 3-én tartják meg a makói függetlenségi és 48-as III-ik olvasó kör bálját. A mulatság minden tekintetben, ugyerkölcsileg, mint anyagilag kitűnően sikerülnek ígérkezik, amit a már eddig is megnyilatkozott nagyfokú érdeklődés biztosít. A belépő díjat 1 korában szabta meg a rendezőség, hogy minden független polgár, anyagi megerősítés nélkül részt vehessen a kellemes és fesztelen mulatságban.

— **Helyreigazítás.** Kaptuk a következő levelet: Tekintetes szerkesztő ur! B. lapjának folyó évi 49-ik számában a községi iskolaszékéről megjelent közleményre vonatkozólag a következőkben válaszolok: Igaz, hogy az új iskolaszék gyűlést nem tartott, mert a választást megfelelőbezték, sőt a közigazgatási bíróságnál jánással éltek: így a választás nem volt jogerős, tehát meg sem alakulhatott. De azért a régi iskolaszék az ügyeket ellátta s nagyon is működésben volt. Sajnálatos, hogy községünkben akad egyén, aki a sajtót félre vezeti és az igazsággal mindig ellentétes cikkeket közöl, melyre a nagy közönséget is megteveszt, sőt a községet is pellengére állítja. Kérem ezen pár sorom közé tételét, mely után maradok tisztelője. Apátfalva, 1912. február 29. Kardos Noé iskolaszéki elnök.

— **Nyilvános köszönet.** A folyó évi február 25-én tartott református bál alkalmával felülfizettek: Bereczky

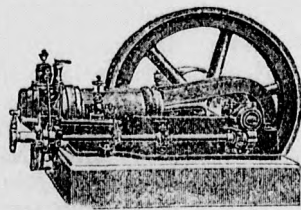
Lászlóné, Dr. Bánffy Józsefné 20—20 koronát. Dr. Dózsa Simon, Czirbus Dániel, Poor Endre, Kemény Béla 10—10 koronát. Hegedűs Zsigmond 6 koronát. Kudar Lajos, Nagy Gy. Péter, Nagy Károly, Căukás Géza, Tóth Lajos, özv. Pucsi Károly zenekara 5—5 koronát. Gyüge Jánosné, Bund Henrik, Ligeti Róbert, Dr. Dózsa Sámuel, Dr. Dózsa Lajos, Dr. Dózsa Imre 4—4 koronát. Szentpéteri Pál, Vattay Bertalan, Earkas László, Németh Andor, Joó Sámuelné, Krausz Lipót, Nagy József 3—3 koronát. Baranyi Ferenc, Veres Sándor, Veres Péter, özv. Molnár Jánosné, Szemes Sámuel, Erdei József, Kucses Imre, Szemes István, Borbás József, Asztalos Sándor, Décezy Imre segédlelkész, Kocsis János hitoktató lelkész, Varga Ferenc, Gyüge János, ifj. Kovács István, Gyékösi József, Beneze József, Rózsa Sándor. Kovács Antal, Jeney Székely Lajos, Biró István, Baranyi Sándor, Dr. Bauer Ignác, Diósszilágyi József 2—2 koronát. Joó Imre 1 korona 20 fillért. Doma Lajos, N. N. Papp István, H. Szabó Ferenc, Erdei János, Tóth Sámuel, Széll Ferenc, Kási Gyula, Erdei György, Nagy Sándor, özv. Biró Erzsébet 1—1 koronát. Erdei István 60 fillért. N. N. 20 fillért. Mely szives adományokért ez uton is hálás köszönetét fejezi ki a református egyház nevében a bál rendező bizottság.

— **Aki szép,** fajtiszta szőlőt akar, Vityé Miklós Ócsanád (Torontálmege) elismert tisztán és lelkiismeretesen kezelt szőlőültetvényéről hozasson olványokat, mely telepet t. olvasóinknak a legjobban ajánlhatjuk.

— **Látványosságok sorozata.** Szinte csodálatos dolog, hogyan lehet anyri élvezetes és elsőrangú látványosságot összecsoportosítani, amennyit a makói Uránia-színház mutat be vasárnap délutáni és esti előadásán. Teljesen új, szébbnél-szebb történet kerül bemutatásra, amelyek között van életből vett szomorú történet, mulatságos história, gyönyörű tájkép s hogy egyebet ne mondjunk, felvonul a kacagató Pali és egy lehetetlen történettel. Aki kollemeden akar szórakozni, megnézi az Uránia előadását.

— **Anyakönyvi hírek.** *Házasságra jelentkeztek.* Nagy Sándor Szentpéteri Viktóriával, Nagy Gy. János Barta Etellel, Nacs István Megyesi Katalinnal, Kis Mihály Grézi Annával, Kis György Oláh Máriával, Grézi János Vas Juliannával. *Házasságot kötöttek.* Pap György Bódi Rozáliával, Baranyi Sámuel Varga Rozáliával, Joó Imre Kardos Etellel, Kockás Imre Kádár Juliannával, Mágori Sándor Mészáros Juliannával, Szabó Kálmán Bagi Viktóriával. *Elhaltak.* Laczko Julianna Kis Józsefné 48 éves, Fejes Pál 78 éves, Setét Mária Igaz Jánosné 31 éves korában.

Nyersolaj szivógáz diesel **MOTOROK** benzin és lokomobilok

Gyors szállítás. Kedvező fizetési feltételek. Messzemenő jótállás.

Orzdai Motorgyár Részv. Társ. Németország legrégibb, legnagyobb motorgyára.

147 VEZÉRKÉPVISELŐ:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.

(Alkotmány-utca sarok.)

Rejtvény-pályázat.

I.
Számrejtvény.
2, 23, 21, 25. Fontos háztartási szer.
1, 26, 15, 3. Női név.
5, 9, 16. Földmívelési eszköz.
17, 12, 22. Duna mellett levő város.
13, 18, 19. Medrében tartja a folyót.
24, 4. A mennye változata.
11, 14, 6, 22, 8. Becéző loánynév.
10, 20. Vesz nek elentéte.
7. Betű az abc. végéről.
1-26-ig. Jól ismert közmondás.

II. Tréfás rejtvény.

Egy hazatérő kofától kérdezték, hány almát vitt ki a piacra? Ő így felelt:

Egy vevőnek kétszer annyit adtam, mint egy másiknak, egy harmadiknak háromszor annyit, mint a két elsőnek összesen. Akkor megszámláltam az almákat és úgy találtam, hogy négyszer annyit adtam el, mint amennyi megmaradt. Még egy negyedik vevőm is akadt, aki a megmaradt almák felét megvette. Hazajövet megettem két almát és most a kosaramban 28 alma van. Hány almával indult ki a piacra a kofa?

Megfejtők neveit lapunk március 12-iki számában közöljük s köztük egy értékes könyvet sorsolunk ki. — Megfejtések e hó 9-én estig kiadandók be.

SZÉN
gőzmalmok,
cukor-, szesz- és téglagyárak

EFCO
(porosz köszöntéglá)

cséplőgépek és uradalmak részére
bármely vasuti és hajóállomásra leg-
jutányosabb bányára beszereshetők

Sugár Vilmosnál
Budapest, X.,
Kőbányai-ut 4.

Friedlaender Em. & Co.
Berlin - Gleiwitz bányacég képviselő-
jénél.
Telefon-Interurban 2-59.

IRODALOM.

Pascal orvos.

Makó, márc. 2.

Az Athenaeum Könyvtár, melynek első kötetei méltán keltettek szenzációt az olvasóközönség minden rétegében, most negyedik kötetével jelenik meg. E kötet címe: Pascal orvos. Zola ebbe a regényébe egész művészetét, egész lelkét és tehetségét befektette. Az életnek, a szerelemnek hatalmas himnusza. Pszichológiája mély, meséje kerek, jellemi bámulatosan biztos rajzok. Az ősz Pascalnak és unokahúgának, az okos, erősfejű, fiatal Clotildnak, fejlődő szerelmének megrajzolásában a legizgatottabb írói problémák egyikét oldotta meg Zola. A magyar kiadás értékét nagyon emeli, hogy fordítása az eredetnek nyelvbéli szépségeit és előadásának nagy kvalitásait és hatalmát is visszatükrözteti. Zola Pascalját különben felesleges magasztalni. Remek volta átment a köztudatba. A mi az olvasót elsősor-

ban megfogja lepni, az megint a kötet gyönyörű kiállítását, díszes kötése, művészi illusztrációval ékes borítékklapja és mindezek mellett rendkívüli olcsósága. A vaskos, de a mellett könnyű és könnyen kezelhető, finom papirosu és finom nyomású kötet ára 1 korona 90 fillér.

Regény.

Szerelem a sirig

vagy (4)

Két fiatal szív szomorú végzete.

ELSŐ RÉSZ.

I.

A tó közelségénél fogva minden reggel hajón mehetett a törvényszékre, honnan csak vacsorára tért vissza és ez a hosszúra nyúló nyaralás a mellett lehetővé tette neki, hogy könnyebben csálja nejét.

Jean átment e könnyű fahidon, mely a nyaralót az uttal összekötötte s betaszította az udvarba nyíló rácsos ajtót.

A mint belépett, kedves rezeda-illat fogadta barátságosan. A napban fürdő ház kuszó zöld köpenye alatt megőrzötte a régmúlt napok kedves és szerény külsőjét. Egy bodzafa alatt a szivattyus kut csobogva csepegtette vizét a félig telt medencébe, vadméhek zsongtak a szegfűs kosarak fölött. Az erkély vászon ernyője le volt bocsátva, hogy felfogja a perzselő napot.

Ilykor reggeli órában még nem várták a fiatal Seravalt s a nyaraló lakói kétségtelenül az ő fogadásának előkészületeivel voltak elfoglalva. Jean, a ki meg akarta lepni az anyját, zajtalanul haladt fel a lépcsőn, aztán hirtelen megállott az előszoba küszöbén, mert egy ismeretlen fiatal nőt vett benn észre, ki az asztal mellett varogott.

A varrónő hajadonfőn egyszerű piros karton szoknyába s világos derékba volt öltözve. Ez egyszerű mez alatt azonban arca és alakja önkénytelenül magára vonta a figyelmet. Az idegen váratlan megjelenésére hátra fordult és Jeant kellemesen lepte meg a lány egész egyénisége.

Mintegy huszonhárom esztendősen lehetett; inkább kicsiny, de nagyon szép testalkatu: karcsu derékkal, telt mellel, kővér nyakán feltűnő szép fejjel, melyet sűrű fodros barna haj fődött. Különösen az arca, minden szabálytalan vonásainak dacára, nyugtalanítóan csábító volt, piros érzéki ajkaival nagy kék szemekkel.

- Bocsánat, szólalt meg Jean itthon van Sereaválné asszony?

A varrónő a szoknyájába fogta az ollóját és cernáját, felkelt s kíváncsian bámult a jövevényre. (Folyt. köv.)

65 hold here föld

hasznbérbe kiadó. Értekezhetni lehet Iritz Miksa tulajdonossal.

Makói Uránia-színház.

A szezon legfényesebb és leghatásosabb, óriási műsorát mutatja be **vasárnap délután 4 és este 8 órakor**

a makói URÁNIA-színház.

Bemutatóra kerül egy megható szép világszenzációról keltő munkás-dráma:

A feltaláló

Csodás történet ez az élethől, amely mindenütt óriási sikert aratott. Ezenkívül:

A szerelem éltetője. Humoros. **Az ur parancsa.** Szomorú történet. **Tengerparti kirándulás.** Kacagató. **A csillagsugár szerelme.** Színmű. **Pali zavarban van.** Mindenki kacag. **Az olasz királyi kertek.** Gyönyörű természeti felvétel.

Ehez hasonlítható óriási nagy műsort egyetlen mozgóképszínház se mutat be.

Helyárak: I. hely 80 fillér, II. hely 60 fillér, III. hely 30 fillér. Karzati ülőhely 50 fillér, Karzati állóhely 20 fillér. Gyermekek az I. és II. helyen a helyárak felét fizetik. Az igazgatóság. (134)

Allítsa meg

a rikkancsot és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság”-ot megtalálja benne, amire szüksége van.

Szőlőföld eladás.

Ujszentlőrinczen az állomás mellett mintegy 500 négyszögöl területű

SZŐLŐFÖLD

nemesített jelesfajta szőlővel beültetve szabadkézből eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal

özv. Fodor Józsefneval

Állomás-tér 7. szám alatt.

Csongrádi zamatos

siller 48, fehér 52, rizling 56 korona hektóként kölcsön hordómban utánvétellel.

KÉRJEN PRÓBÁRA

60 liternyit, állandó vevőm marad. **Borbás József** szőlőbirtoka Csongrád, Justh Gyula-utca 33.

Lapkihordó-fiúk

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Mindenki

a Massey Harris aratógépet vásárolja, amióta megismerték.

Kezelés betanítása díjtalan és mindennap 374

HALÁSZ Á. gépraktárában

Makó, Főter. — Vásárlás előtt ne mulassza el megnézni.

Kiadó.

A Lonovics-sugarúton Dr. Kiss Pál ügyvédtől vásárolt új házamban

egy két szobás lakás 772 és

egy butorozott szoba

bérbe kiadó. — Értekezni lehet nálam **Takács Orsolyánál** Eötvös-utca 9. szám alatt.

Magánosok érdekében!!

Legfinomabb, valódi

törköly, kék szilva, barack és seprő-

pálinkák, legjobb borok és kőbányai sörök

kapható Iritz Sámuel özv. cégnél.

A „Korzó”-szálloda éttermében o o o

minden vasárnap friss

müncheni

SALVÁTOR-SÖR

lesz kimérve.

Lóherélés.

A makói tájfajta telepen március hó 16-án délelőtt 11 órakor veszi kezdetét a lóherélés és tart délután 5 óráig.

Tájfajta kezeléség.

A „Makói Független Ujság”

előfizetési ára vidékre:

Egész évre . . . . . 14 Kor.

Félévre . . . . . 7 Kor.

Negyedévre . . . . . 3 K. 50 fill.

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik, ami a közönséget érdekli, közölje azonnal a „Makói Független Ujság”-al. A „Makói Független Ujság” mindent megír, semmit se hallgat el.

Uj férfi szabó-üzlet megnyitás!

Van szerencsém tisztelettel tudatni a helyi és vidéki uri közönséggel, hogy a Csala-féle házban (Püspökház mellett)

uri- és magyarszabó üzletet nyitottam.

Raktáron tartom a legújabb divatu

angol, francia, brüni és hazai szöveteket.

A legújabb, legdivatosabb szabás szerint készítek minden uri- és magyar ruhát. — Együttal előre is biztosítom a nagyérdemű uri közönséget, hogy ugy szabászatommal, mint legjobb minőségű szöveteimmel s üzletemből kikerült ruháimmal, legelőbb törekvésem lesz, hogy a mélyen tisztelt közönség minden tekintetben meglegyen elégedve. — A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Kecskeméti Mihály

férfi-szabó Makón. Kossuth-utca, (Csala-féle ház.)

Szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány aladás.

Aki egészséges, ocsó és tartós szép szőlőt, valamint erőteljes nemes gyümölcsöt akar, teljes bizalommal forduljon

VITYÉ MIKLÓS

Magyarország legteljes mértékben vezetett szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány telepehez

Ós-Csanádon (Torontálmegye) ahol szőlőany minőségű I. rendű gyökere fás és sima zöldoltványok bor- és csemegefajokban, amerikai sima és gyöcske- és vesszők a legelőbb árban kaphatók.

Szőlőoltványnak külön e célra választott fajok. Gyümölcsfaoltványokban a legnemesebb alma, körte, cseresznye, meggy, aajszinbarack, őszibarack, szilva, ringló és dió.

Nagy része oltványokban szintén nagy választék. Sárga Orpington fajbaromfi-tenyésztés.

Mindenben előjegyzés őszi és tavaszi szállításra elfogadtnak. Faj és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. II. köldött szőlőoltványok teljesen beváltak, 1-2-nek kivételével mind megeregt és dacára a szokatlan szárazságra, erőteljesen fejlődtek.

Szegeden, 1911. 22 IX.

Tisztelettel
Dr. Gróf Árpád, ügyvéd.

„Kronos” petroleum Auer égők minden lámpára 100

gyertyafénnyel 8 korona.

Szélmotorok szivattyu o o o o o o és gépüzemre.

Viztartályok és szivattyuk

minden kutméllyesre. Acetylen-égők, ké-szülékek, üvegek, csövek csapok. „Puratylen” a legjobb acetylen gáztisztító.

-- Beagid készülékek --

Meteor carbid-lámpák 6 órai égésre darabja 4 korona.

Lakos Nándor és Tsa

BUDAPEST, VII., Damjanich-utca 30.

Telefon: 113-04.

Viszonteladók mindenütt kerestetnek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Uj gépműhely megnyitás!

Tisztelettel értesítem a n. é. gazdaközönséget, hogy 1912. évi jan. hó 1-én Makón, az új korházzal szemben levő házamban, új gazdasági gép- és alkatrész raktárt, valamint nagy

gazdasági gépjavitó műhelyt nyitottam.

Elvállalom mindennemű gazdasági gépnek a legpontosabb kijavitását, um.: bármely fajta arató, cséplő, vetőgépet stb.

Különös figyelmébe ajánlom a t. gazdaközönségnek, az aratógépeknek, már a tél folyamán való kijavitását. — Uj aratógépeket az első idényben személyesen állítok munkába.

Raktáron tartom állandóan Csanádvármegyében a legjobban bevált Johnston-féle amerikai kévekötő és marokrakó aratógépeket. Bächer-féle világhírű tükörcél kormányval ellátott, egy, két és több vasu ekéket. Melichár-féle leghíresebb párossoru „Unicum Drill” és műtrágya-szóróval egyesített vetőgépeket, a legtökéletesebb négyzetbe ültető amerikai kukoricavetőgépeket, fűkaszalókat, szecsavágókat, kukoricamorzsolókat, vas és lánchoronákat, hengereket, kukoricakapákat stb.

Az aratógépekhez szükséges alkatrészekből, manilla zsinemből, olajból, állandóan nagy raktárt tartok.

Megemlíteni kívánom még, hogy a „Csanádmegyei Gazdák Aratógépszövetkezetének” felosztásával a

JOHNSTON ARATÓGÉPEK

alkatrész raktárát vettem át.

Főtörekvésem mindig oda fog irányulni, hogy mindenkit, ki bizalmával megtisztel, a legjobban kielégítsek, a minék elérésére szakképzettségem elég kezességet nyújt. Igyekezni fogok mindenben, mindenkor a legutányosabb árakat szabni és a javításokat a legrövidebb időn belül eszközölni. — Becses pártfogásukat tisztelettel kérve

Lipták Béla

gazdasági gépszerező és lakatosmester.

MAKÓN, az újkorházzal szemben.

Eladó ház.

A Kossuth-utca 9. uj (régii 221.) szám alatt egy jó karban levő ház szabadkézből eladó. Értekezhetni lehet ugyanott

H. Szabó Ferenc

tulajdonossal.

Házeladás.

A Hold-utca 17. szám alatti teljesen ujonnan épült

lakóház eladó.

Értekezhetni lehet Tókos Izsáknál, (Deák Ferenc-u. állami iskola.) 371

Aki arcának üdeségét s kezének, fogának fehérségét meg akarja tartani csak Tubarózsa-szépítőszeret használjon. Tubarózsa-krém az arc fényességét, pattanásokat, arcráncokat megszüntet. Teljesen ártalmatlan!

Tubarózsa-kenőcs a legjobb sömör, szeplo és májfolt elmulasztására!

Tubarózsa-tej-től az arc hófehér lesz!

Tubarózsa-hőlgypor, Tubarózsa-szappan, Tubarózsa-szesz, Tubarózsa kölni víz, Tubarózsa-hajzesz, Tubarózsa-illat stb.

Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növést legjobban elősegíti! o o o o o

Az őszülő hajnak eredeti szint ad a **Hajregenerátor!**

»Salofor« a kéz- és lábizzadást legbiztosabban megszünteti!

Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességek nagy raktára.

JENEI SZÉKELY LAJOS
gyógyszertára a »Szent István«-hoz
MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)
Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

Gőzgépek javítását, valamint magánjárókká való átalakítását a legmodernebb szerzőszámok segítségével, a legpontosabban és legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételek mellett eszközöl

Gulácsi János vasipar telepe és gépraktára Makó, Dessewif-tér 31. szám.

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a t. gazdaközönséget, hogy az 1912. évi modelű

JOHNSTON-féle

kéveköto-aratógép és a négyszögben ültető kukoricavetőgép kezelésének elsajátítására tíz napos

tanfolyamot

rendezek. — A tanfolyam kezdete f. hó 28-tól március hó 9-ig tart mindennap reggel 9 órától kezdve egész nap, az Ujkórház mellett levő raktárban. — Kérem az érdeklődő gazdatársakat, hogy ezen tanfolyamon minél számban sziveskedjenek résztvenni.

LIPTÁK BÉLA géplakatos és szerelő.

FIGYELEM!

2000 darab legújabb felvételű hanglemezzel, 100 darab legújabb éneklő gép és éneklő gép alkatrészek és tűk eredeti gyári árban lesznek elárúsítva míg a készlet tart **Glück Samu** gépraktárában.

Ujdonság!

Előre és hátra varró eredeti karikahajós varrógépek, Minerva egy tengelyes, súlyesztős karikahajós varrógépek, Central-Bobbin és Singer rendszerű csolnakos varrógépek, varrógépekhez való mindennemű alkatrészeket eredeti gyári árban szállít **Glück Samu** gépraktára Makó.

Legújabb!

Lábbalhajtós morzsolókat, kuphengeres répvágókat, szecskavágókat, ujonnan hitelesített mérlegeket, mosó- és mángorló gépeket, mélyen leszállított árban és kedvező részletfizetés mellett szállít **Glück Samu** gépraktára Makó, Szegedi-utca.

Ibolya-crém, a legjobb hatású arc- és kéz-finomító szerek **Egyedül kaphatók:**

SÁNDOR ZSIGMOND

»Az Isteni gondviselés«-hez címzet gyógyszer-tárában.

MAKÓN, Szegedi-utca.

Ára:

Ibolya-crém 1 korona. • Nagy raktár mindennemű engedélyezett különlegességekben, kötszerek, gumicikkek, kozmetika- és illatszerekben.

205

Kerestetik

egy használt, de teljesen jó karban levő

íróasztal

megvételre. — Cím a kiadóhivatalban.

Egy 3—400 literes ócska, de teljesen tiszta

hordót megveszek.

Cím a kiadóhivatalban.

Két jó házból való fiu teljes ellátással

tanulónak

felvétetik Veitzig Károly festőnél, Kazinczy-utca

5. ujszám.

Tehát, hogy tárgyunkra visszatérjünk: excelenciádnak van egy villája Santafuscában?

— Ön mondta.

— Milyen építészeti modor?

— Tizenhatodik század, fél barok.

— Nagyon jó, ez a „fél barok!“ Ez plasztikussá teszi, kidomborítja a képet . . . A villa pompás, önként érthető.

— Épen az ellenkezője . . . Elhanyagolt, romladozik.

— Famózus! Kitűnő! Ez romantika; tudja e, hogy nagyszerű hatást fog csinálni? — És a kalapot a villában találták?

— Arról egy szót sem tudok, mit egyenesen magától nem hallottam volna.

— A pörből az tűnik ki . . . Mi az ön véleménye erről a gyilkosságról?

— Mit akar azzal mondani? — kérdezte a báró miközben bort töltött magának.

— Hiszi, hogy a barátot a villában gyilkolták meg?

— Én? — A báró ajkához emelte a poharat és egy hajtásra kiitta. — Mit tudnék én róla? Ön az, ki a barátot meggyilkolta.

Erőlködött lelkéből nevetni.

— És egy pillantást vettem a maga irkafirkájába, pusztán csak azért, mert azt mondták nekem hogy, az én nevem is bele van keverve. És úgy hiszem, emlékszem rá, hogy egy vadász figurál benne; ki állítólag megtatálta a barát kalapját. Ezt a vadászt állítólag Santafuscában, majd a Faldában, a Vezuvhoz címzett korcsmában látták; az utóbbi alkalommal, mint

lenne magának, hogy a földet egy kissé megturkálja. Nyert és veszett anélkül, hogy számítaná, mintha a kincs, melyet íróasztalába zárva tartott, azzal a képességgel bírna, hogy magától kikerekedjék és szaporodjék.

Az istálótól távozva a Cecerenek, az „Omnibus“ szenzációt hajhászó krónikásának a kezébe esett.

Ez az „Omnibus“ ujság volt mely már több mint ötven év óta fenállott. Cecere az ő ideges, csillagokkal, pontozásokkal és gondolatjelekkel telespékelt stílusával, a marazmusban szenvedő lapba egy idő óta új életerőt lehelt.

— Kedves báró, — mondta Cecere — ön, bocsánat a kifejezésért, úgy jön, mint a saját maccarónira.

— Kedves Cecere, irni akartam önnek a napokban.

— És én, eccellenza, fel akartam önt keresni. Nem küldheti az ember valakinek a nevét kétszer a nyomdába anélkül, hogy bizonyos tekintetben rokonnak ne érezze magát vele szemben. Ez a tinta vérbarátsága!

Cecere vigyorgó mosolyra huzta szélesre pelyhűdt borotvált barátarcát s e közben két fogsort engedett látni, mely nagy és fehér volt, mint egy egészséges fiatal kérdőző állaté.

— És ki tiltja meg nekünk, hogy együtt étkezzünk?

Melyik istenség merészelné ezt? — kiáltott Cecere, kinek misem jöhetett volna inkább kapóra, mint egy ember karja, aki épen győzött a versenyen.

— Nekem ugyanis egy pár közleményre volna szükségem.

Nem szabad, dehogyan szabad...

stb. kuplékat, népdalokat, katonai és cigányzenét élethűen játsza az eredeti „Eufon” tölcsernélküli beszélőgép, mely legújabb dupla kottával csak 40 korona

WÄGNER „Hangszerkirály”-

nál BUDAPEST, József-körút 15-I.

Használt kottákat becsérél. Nagy fényképes árjegyzék ingyen.

338 **Művész**

lehet bárki, ha nem egy nehezen kezelhető, hanem egy könnyen elsajátítható hangszert rendel magának

Wagner a „Hangszer Király”-tól, Budapest,

József-körút 15. Önoktatási iskola ingyen. Gyorsjavító műhely! Kérjen nagy fényképes díszfőárjegyzékét ingyen.

Miért vagy másé?

Fecském hova szállsz?

Akiknek a szívük fáj?

Hogy van a Pali bácsi?

stb. népdalokat, kuplékat, katonai és cigányzenét élethűen játsza az óriási „Adria” beszélőgép, mely 5 legújabb hanglemezzel, nagy felszereléssel csak 40 korona.

WÄGNER „Hangszer-király”-nál BUDAPEST VIII., József-körút 15.

Gyorsjavító műhely.

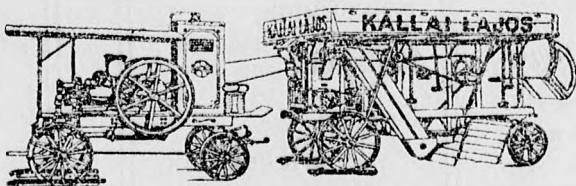
Nagy fényképes árjegyzék ingyen!

A köztudatba ment át,

hogyan csakis

170

Kállai Lajos motorgyára

Budapest,

VI., Gyár-utca

28. szám.

szállítja teljes jótállás mellett a leghíresebb motorcséplő-készleteket.

Saját érdekében kérjen mindenki gazda dísz-főárlapot, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár!

Fontos figyelmeztetés!

KALLAI LAJOS hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevű cégekkel.

KINCSET ÉR a Tordy-féle

Hollandi három király tea,

mivel nemcsak hashajtó, hanem egyúttal étvágyjavító, gyomor-tisztító, emésztést elősegítő, bélműködést szabályozó, nemkülönben a legmakacsabb gyomorbetegségekben is segít. Csomagja (kbl. 10-12-szeri használatra) 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható.

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.** A szájnak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségét megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az **Ideál-kézfinomítót** használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat, eltávolíthatjuk, ha okos szerű kezelés mellett az **Ideál-arckenőcsőt** használjuk!

Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak ellátva — és **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszer-tárában szereshetők be.

Telefon-szám: 68.

Telefon-szám: 68.

NŐI FELÖLTÖK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legújabb őszi- és téli ujdonságokban;

színes angol árúból, posztóból, bársonyból és selyem-pilissből

o o Bőbő- és leányköpenyek, találtató különlegességek. o o

Mértékszerű rendelősek elsőrangú munkásokkal saját műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!

Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és flizóvédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék

Keresztelő párnák

fejkötők és himzet,

pique paplanok.

női bluzok a legizlé-

sesebb kivitelben.

(111) Szőrmeárúk,

boák, muffok a leggyorsabbított a

legfinomabb kivitelig.

Legújabb divatu

női- és leánykalapok!

Posztó, biber, selyem, bársony- és

gyászkalapok állandóan raktáron.

Diszítések és alakítások

a legújabb divat szerint.

Pártos E. és Tsa Makó. Főter, (az

otthon kávéház mellett)

Figyelem! A „Menyasszony”-hoz címzett

o rőfös- és divatáru üzletbe o

a „Makói Ujság” bérházában, a püspökkerttel szemben

megérkeztek az őszi- és téli ujdonságok,

amelyek rendkívül olcsó árért lozznak a tisztelt vevőközönségnek

rendelkezésére bocsájtvá, így mindenkinek saját érdeke a „Menyasz-

szony” üzletét felkeresni és meggyőződni, hogy szépet, jót olcsó-

ért csakis ottan lehet vásárolni, u. m.

Valódi angol szövet 140 ctm. széles ezelőtt 3 frt., most 1 frt. 60 kr.

Legújabb úszta gyapju kosztüm-szövet 140 ctm. széles ezelőtt 3-50 frt.,

most 1-90 frt.

Legfinomabb lüszter 140 ctm. széles ezelőtt 3-50 frt., most 2 frt.

Gyapju osztó, legjobb minőség, ezelőtt 2-20 frt., most 1-20 frt.

Czibelin posztó, ezelőtt 1-20 frt., most 60 kr.

Legújabb és legfinomabb francia parket, ezelőtt 60 kr., most 38 kr.

Legújabb flanel parket, jó mosó, ezelőtt 50 kr., most 37 kr.

Berliner kendő, ezelőtt 4-50 frt., most 3 frt.

Kelengye-vászon, ezelőtt 8-50 frt., most 6 frt. 1 vég.

Czérna-vászon, ezelőtt 65 kr., most 36 kr. intr.

Czérna-kanavász, ezelőtt 9-50 frt., most 6-50 1 vég.

Czérna-zephier, ezelőtt 8 frt., most 5-50 1 vég.

Továbbá ágyterítők, függönyök, szőnyegek, kartonok, fes-

tők, selyemkendők és minden e szakmába vágó cikkek

mesés olcsóért kaphatók.

Tévedések elkerülése végett kérem a nagyérdemű vevőközöniséget, hogy a jelzett címre ügyelni sziveskedjenek.

„ÓRANGYAL“ dísztemetkezési vállalat

Makó, Dessewffy-tér 4. szám. 00
(Kenyérpiac, főgimnázium mellett,
Tökye-féle házban). 0 0 0 0 0

Van szerencsém Makóváros és vidéke n. é. közönségének szives tudomására hozni, hogy a Dessewffy-tér 4. sz. a. (Kenyérpiac, főgimnázium mellett, Tökye-féle házban) a mai kor igényeinek megfelelő

dísztemetkezési vállalatot

170

rendeztem be, hol „Órangyal“ cég alatt fogom vezetni. — Felhívom a n. é. gyászoló feleknek szives figyelmüket, hogy „Órangyal“ dísztemetkezési vállalatomban bárki is a legegyszerűbb osztálytól a legdiszesebb pompa-diszostályig bevásárolhat és továbbá még arra is felhívom a n. é. közönség figyelmét, hogy „Órangyal“ dísztemetkezési vállalatomat a mai kornak megfelelően rendeztem be, hogy bármi is, ami előforduló gyász eseteknél csak szükséges, az nálam mindenkor beszerezhető, miér is üzletemben tartok mindenféle nagyságu és színezésű érc-koporsót, azonkívül minden festésű fa-koporsókat, valamint behuzott fehér- és színes selyemmel, bársonnyal, brockát- és sima atlasz szaténokkal és polituros tölgyfa-koporsókat, egyszersmind tükörfényes nickel ércel behuzott és színezett köves koporsókat stb. Szóval újabbnál újabb festésű és behuzatu koporsókat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig készítek el és mindenkor a legolcsóbb versenyárakon. Kész szemfedők, párnák, madracok és kész halott ruhák minden színben és nagyságban üzletemben kaphatók.

Fejfák és sirkeresztek minden nagyságban. Szenfedők atlasz selyem, gáz, dusches, bobinet és Pougé, brockát és sima atlasz szatén, perckál, valamint templom oltári csipkékből. — Minden minőségű és színezésű sirkoszoru-szallagok, szóval minden, ami a temetéshez szükséges és így lehetővé teszem, hogy a nagyérdemű gyászoló közönségnek a legolcsóbb árakon számíthatok, eltekintve mindent, mivel semminemű fáradságot, készitési díjat fel nem számítok, mivel mindent saját magam készítek el. — Magy és dus választékban tartok érc, müvirág, élő preparált sirkoszorukat minden szín- és nagyságban, valamint külön megrendelésnél élő virágokból is készítek. — Végül felemlitem a nagyérdemű gyászoló közönségnek, hogy mindennemű gyászkelemből is dus raktárt tartok és gyász esetek bevásárlásánál mélyen leszállított árakon számítok gyászruhákna valót és fekvte gyász-selyem-, szövet- és ternókendőket, valamint fekete szélű gyász zsebkendőket, gyászfátyolokat azért, hogy vevőimnek kedvezhesek és hogy mindazok, kik »Órangyal« dísztemetkezési vállalatomat bármikor előforduló gyász esetekben felkeresik, bizalommal és a legnagyobb megelégedésükkel távozhassanak el a nagyérdemű gyászoló felek üzletemből.

o Hullaszállítást és exhumálást az ország bármelyik részéről elvállalok. o

Előforduló gyász esetekben kérve a nagyérdemű gyászoló vevőközöniségnek becses párfogásukat, mély tisztelettel:

„Órangyal“ dísztemetkezési vállalat,
özv. G Y U R I K L A J O S N É tulajdonos.

Előforduló gyász eseteknél meghívásra házhoz is kimegyek.

Egyszerű és pompa-diszravatalozásért és gyászkecsfajaimért külön díjat nem számítok fel.

Elvállalok temetéseket legegyszerűbb osztálytól a legdiszesebb pompa-diszostályig gyorsan és pontosan, szolid árakon.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

K Ö N Y V N Y O M D A.

Készülnek :
Rovatos ivék,
Számlák,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.
Telefon-szám : 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett müintézetét, mely a modern technika vívmányai szerint készit a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár !
A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG
POLITIKAI NAPILAP

Készülnek :
Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hirlapok,
Doktori értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.
Telefon-szám : 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.